

چکیده

دریای خزر بزرگ ترین پیکره بسته آبی در سطح زمین است ، نبود هر گونه ارتباط طبیعی با سایر اقیانوس ها آن را به یک زیست بوم بسیار ویژه تبدیل کرده است. این خصوصیات منحصر به فرد دریای خزر سبب آسیب پذیری شدید آن در برابر عوامل خارجی از جمله شرایط آب و هوایی با تغییرات انسانی شده است. دریای خزر به دلیل بسته بودن در معرض خطر بیشتری نسبت به دریاهای آزاد قرار دارد و فعالیت های گسترده نفتی کشورهای حاشیه این دریا، بعد از فروپاشی شوروی سابق، باعث تشدید آن شده است. عوامل گوناگونی محیط زیست حوزه دریای خزر را هدف گرفته است که هر یک از آنها می تواند به نحوی فرسایش ایجاد کند که در نهایت موجب می شود امکان بهره برداری از منابع دریا از همگان سلب شود و یا چنین کاری را پرهزینه کند. آلودگی ناشی از نفت در دریای خزر ، آلودگی ناشی از منابع مستقر در خشکی، آلودگی ناشی از حفاری در دریا، آلودگی ناشی از تخلیه مواد زائد و سمی، آلودگی ناشی از کشتی ها، آلودگی ناشی از حفاری و اکتشاف در بستر عمیق دریاها، عمده منابع آلودگی دریایی می باشند. همچنین نوسانات سطح آب دریا، مسایل زیست شناختی، مشکلات بوم شناختی، فعالیت های نفتی و صنعتی منابع اصلی تهدید کننده محیط زیست دریای خزر می باشند و با سوال این که عوامل ژئوپلیتیکی تاثیرگذار بر بحران های زیست محیطی سواحل استان گیلان کدامند؟ دو فرضیه زیر مطرح گردیده که : بهره برداری های نادرست از حریم دریا، می تواند در شکل گیری و تشدید بحران های زیست محیطی سواحل استان گیلان تاثیرگذار باشد.

- عدم استفاده از راهبرد دریامحور، می تواند موجب شکل گیری بحران های زیست محیطی در سواحل استان گیلان گردد.

اهداف مورد نظر ؛ هدف خرد- شناسایی بحران های زیست محیطی سواحل استان گیلان.

هدف اصلی - شناسایی عوامل تاثیرگذار ژئوپلیتیکی در شکل گیری بحران های زیست محیطی سواحل استان گیلان به منظور ارائه راهکار جهت تبدیل تهدید به فرصت و نیز چگونگی بهره برداری از سواحل استان در راستای ایجاد قدرت (در ابعاد اقتصادی و رفاهی، فرهنگی و اجتماعی، سیاسی و امنیتی).

هدف عمده و کلان - ارائه یک الگو و مدلی جهت تحلیل ژئوپلیتیکی بحران های زیست محیطی سایر سواحل دریای خزر در راستای استفاده صحیح و بهینه از سواحل....

واژگان کلیدی : خزر ، دریا ، ژئوپلیتیک ، محیط زیست ، بحران، سواحل